

ปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

**PROBLEMS OF PROFESSIONAL TEACHERS' PROMOTION TO SENIOR
SPECIALIST IMPLEMENTATION UNDER BURIRAM EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1**

จุไรรัตน์ แก้วพลงาม/ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตามขอบข่ายการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน คือ ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาครูก่อนแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษด้านการเตรียมการ ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ และด้านการเขียนรายงานการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คนได้จากการสุ่มจากประชากรครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklists) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended form) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9780 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่า Independent Samples t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีปัญหาในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เห็นว่า เกณฑ์การประเมินจากคณะกรรมการด้านที่ 3 สูงเกินไป วิทยากรที่อบรมการทำผลงานทางวิชาการให้ความรู้แตกต่างกัน ทำให้ครูสับสน ขาดความชัดเจนในการพัฒนาผลงาน โรงเรียนไม่จัดหาคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 17
และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5

ไว้ให้ศึกษาค้นคว้า ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชามีน้อย ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเขียนรายงานการวิจัย ผลการประเมินจากคณะกรรมการตรวจผลงานด้านที่ 3 ขาดความเที่ยงธรรม นักเรียนได้รับผลกระทบจากการทำผลงานทางวิชาการ

คำสำคัญ : การเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ, การทำผลงานทางวิชาการ, ครูชำนาญการพิเศษ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, การพัฒนานวัตกรรม, การเขียนรายงานการวิจัย

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the problems of professional teachers' promotion to senior specialist implementation under Buriram Educational Service Area Office 1. The survey focused on the framework of professional teachers' promotion under the Office of Basic Education Committee in 5 aspects, namely: 1) criterion and methods for getting promotion to senior specialist, 2) criterion and teacher development method before promotion to senior specialist, 3) preparation, 4) academic work development, and 5) academic research writing. The samples were 285 people, selected by using simple random sampling. The research instruments were a 3-part questionnaire, including checklist, rating scale, and open form with its reliability at .9780. The statistics used to analyze the data collection were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by Independent Sample t-test and One-Way Analysis of Variance. The level of significant differences was set at .05.

The results of this research were as follows:

1. The teachers under Buriram Educational Service Area Office 1 had problems in implementation of teachers' promotion to senior specialist both as a whole and each aspect at "moderate" levels.
2. The teachers who had different gender, educational background, age, and working experiences did not have different opinion towards the implementation of teachers' promotion to senior specialist.
3. The suggestions about the problems of professional teachers' promotion to senior specialist implementation under Buriram Educational Service Area Office 1 were the evaluation criteria from the committee for the third aspect were too high, the guest speakers who trained how to do the academic work gave different knowledge and teachers were confused, and the schools did not provide the handbooks and documents

concerning doing academic works for teachers to search for information. The number of experts for each program was not many and teachers lacked knowledge in study writing report. The evaluation results from the committees checking the third aspect of academic work were unfair, and students were affected from doing academic work.

Keywords: Professional Teachers' Promotion to Senior Specialist, Academic Work Writing, Senior Specialist, Buriram Educational Service Area Office 1, Innovation Development, Research Report Writing

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิทยาการด้านต่าง ๆ ในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยมีคนในประเทศด้อยคุณภาพ ประเทศนั้นก็ไม่สามารถพัฒนาให้เท่าเทียมประเทศอื่น ๆ ได้ แต่ถ้าประเทศไทยมีคนที่มีคุณภาพ ประเทศนั้นก็พัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว

หัวใจที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศคือ การศึกษา ซึ่งต้องอาศัยครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน วิชาชีพครูจึงเป็นวิชาชีพของคนเก่ง คนดีในสังคม ครูควรเป็นต้นแบบของความดีงาม หน้าที่ของครูจึงมีความสำคัญและยิ่งใหญ่ ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญต่ออาชีพครู ซึ่งเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ที่กำหนดการพัฒนาวิชาชีพครูและการปฏิรูปการศึกษา โดยจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา มีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา และให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นทั้งของรัฐและเอกชน ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนด มาตรา 55 ให้มีกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับอื่น ๆ (กาญจนา วัฒนะ. 2545 : 1) ดังนั้น หน้าที่ของครูที่สำคัญคือ ครูจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้ถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพของผู้เรียน และเท่าที่ความสามารถของครูจะทำได้ ดังที่ เสถียร เดิมศรีภูมิ (2550 : 6) กล่าวว่า ครูถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างเยาวชนไทยให้มีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการคิด มีคุณธรรมจริยธรรม ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้ ครูจะต้องจัดทำสาระหลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน วางแผนออกแบบการ

จัดการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ / กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวบ่งชี้ระดับคุณภาพที่กำหนด ครูจึงต้องได้รับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพของครูจากผลการเรียนของผู้เรียน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 หมวด 3 เรื่องการกำหนดตำแหน่งวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่ง ตามมาตรา 44 กำหนดไว้ว่า ให้บุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (คำพันธ์ ป๋องปานและนิสิต สิ้นฐไพร. 2548 : 178) มีผลให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความตื่นตัวและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพของตนเองเป็นจำนวนมาก แต่ที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะของครู โดยเฉพาะวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ยังมีอุปสรรคอีกมาก ทำให้การดำเนินการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เป็นเพราะว่าการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ทราบถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงของครูในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ควรศึกษาและหาแนวทางแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา อายุและประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูชายและครูหญิง มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษแตกต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษแตกต่างกัน
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษแตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ยื่นแบบเสนอขอรับการประเมินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขอมือหรือเลื่อนวิทยฐานะ ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และเข้ารับการอบรม พัฒนาตาม หลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนเป็น วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ รุ่นที่ 1 วันที่ 1-30 เมษายน 2550 และรุ่นที่ 2 วันที่ 1-31 ตุลาคม 2550 ซึ่งมี จำนวน 1,096 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากกลุ่มประชากร โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 285 คน แล้ว ทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และ ผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาเครื่องมือ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) แล้วนำไป ทดลองใช้กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอ นบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9780 ซึ่งถือว่ามีความสูงและผ่านเกณฑ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ไปขอความอนุเคราะห์จาก อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล จำนวน 285 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จัดอันดับของปัญหาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิเคราะห์ความเป็นอิสระต่อกัน ด้วยค่า t-test (Independent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหา จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการเขียนรายงานการวิจัย ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการพัฒนาผลงานทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.39$) ด้านการเตรียมการ ($\bar{X} = 3.28$) ด้านหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาครูก่อนแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ($\bar{X} = 2.85$) และด้านหลักเกณฑ์และวิธีการขอให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ($\bar{X} = 2.74$)

2. ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เห็นว่า เกณฑ์การประเมินจากคณะกรรมการด้านที่ 3 สูงเกินไป วิทยากรที่อบรมการทำผลงานทางวิชาการให้ความรู้แตกต่างกัน ทำให้ครูขาดความชัดเจนในการพัฒนาผลงาน โรงเรียนไม่จัดหาคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับการจัดทำผลงานทางวิชาการไว้ให้ศึกษาค้นคว้า ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชามีน้อย ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเขียนรายงานการวิจัย ผลการประเมินจากคณะกรรมการตรวจผลงานด้านที่ 3 ขาดความเที่ยงธรรม นักเรียนได้รับผลกระทบจากการทำผลงานทางวิชาการ

อภิปรายผล

1. ปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 บัญญัติให้มีการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งมีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เป็นผู้ดำเนินการจัดการอบรมให้แก่ครู ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตรมีเนื้อหา ดังนี้ 1) มาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ 3) การพัฒนาด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 4) การพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน และ 5) การพัฒนาการปฏิบัติงานในหน้าที่ และการจัดทำผลงานทางวิชาการ (เสถียร เดิมศรีภูมิ, 2548 : 26-29)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 17
และการสัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่งานวิจัยสู่ชุมชน ครั้งที่ 5

ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2547 ได้กำหนดตำแหน่งวิทยฐานะ และการให้ได้รับเงินเดือน เงินวิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่ง (คำพิพากษา ป๋องปานและนิติติ สิ้นธุไพร. 2548 : 175) และตามหลักทฤษฎีความต้องการ 5 ขั้น ของมาสโลว์ ที่ว่า เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองขั้นที่หนึ่งก็จะเกิดการพัฒนาไปสู่ลำดับขั้นอื่น ๆ ตามลำดับ จนถึงขั้นที่ 5 ซึ่งถือว่าเป็นขั้นสูงสุด เป็นขั้นที่บุคคลต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพของตน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดและเป็นที่ยอมรับของสังคม (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2548 : 158) ซึ่งจากผลการวิจัยสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณิ จักษุติ (2540 : บทคัดย่อ) ชวัชชัย อรรถวิบูลย์ กุล (2543 : บทคัดย่อ) ไพฑูรย์ คงเทียน (2544 : บทคัดย่อ) และ เสรี โทหนึ่ง (2547 : บทคัดย่อ)

2. ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มี เพศ วุฒิการศึกษา อายุและ ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ไพฑูรย์ คงเทียน (2544 : บทคัดย่อ) และเสรี โทหนึ่ง (2547 : บทคัดย่อ) ทั้งนี้เป็น เพราะ จากกลุ่มตัวอย่างครูส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุใกล้เคียงกัน คือ ช่วงอายุ 41 – 50 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากพอสมควร ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จัดอบรมให้ครูที่ ดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตามหลักสูตรในการพัฒนาครูก่อนแต่งตั้งให้มีหรือเลื่อน เป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ เป็นเวลา 5 วัน และมีตัวอย่างผลงานทางวิชาการให้ศึกษาบ้าง ทำให้ครู เห็นแนวทางในการทำผลงานทางวิชาการมากขึ้น แต่ครูส่วนใหญ่ก็ยังมีปัญหาในเรื่องความรู้ความ เข้าใจในการพัฒนานวัตกรรม การเขียนรายงานการวิจัย เนื่องจากไม่มีตัวอย่างผลงานทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชาที่ผ่านการประเมินแล้วให้ศึกษา ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันทั้งด้านเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ การทำงาน แต่ก็ยังมีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีปัญหาในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ คือ 1) ขาดผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาที่มีความมั่นใจ และมีเวลาในการให้คำปรึกษา 2) ไม่มีศูนย์ให้คำปรึกษาหรือห้องที่เก็บรวบรวมเป็นแหล่งข้อมูลความรู้เกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ ให้ครูที่สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม 3) ขาดรูปแบบที่เป็นมาตรฐานของ นวัตกรรมที่เป็นผลงานทางวิชาการในแต่ละสาขาวิชา 4) ขาดการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูอย่างต่อเนื่อง 5) ครูขาดทักษะในการพัฒนานวัตกรรมและการเขียนรายงานการวิจัย 6) ครูขาดความมั่นใจในการตรวจ ผลงานทางวิชาการของคณะกรรมการตรวจผลงานด้านที่ 3

ดังนั้น ในการดำเนินการขอลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครู

ต้องศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษให้เข้าใจ ด้านการเตรียมการต้องจัดเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการนำข้อมูลไปใช้ ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการครองตน ครองคน ครองงาน ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู ในด้านการพัฒนานวัตกรรมและในด้านการเขียนรายงานการวิจัย ต้องศึกษาเอกสาร ข้อมูล ตัวอย่างผลงานทางวิชาการที่ผ่านการประเมินนำความรู้มาพัฒนาผลงาน แล้วนำไปใช้หาจุดที่ต้องแก้ไขและพัฒนาต่อไป อาศัยผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษา และครูจะต้องเข้ารับการอบรมสัมมนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจรูปแบบการพัฒนานวัตกรรมและการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับนโยบายควรนำเสนอปัญหาที่พบจากผลการวิจัยให้หน่วยงานในระดับเหนือขึ้นไปรับทราบ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป ควรจัดอบรมเรื่องการจัดทำผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง วิทยากรที่อบรมควรเป็นคณะกรรมการตรวจผลงานด้านที่ 3 เพราะจะทำให้ครูได้รับความรู้ตรงกับคณะกรรมการผู้ตรวจผลงาน ควรจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาเพื่อเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม มีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ และเป็นที่ปรึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง และควรจัดอบรมคณะกรรมการผู้ตรวจผลงานทางวิชาการด้านที่ 3 ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเกณฑ์การตรวจผลงานตรงกันทุกสาขาวิชา เพื่อให้มีความยุติธรรมและมีความเที่ยงธรรมในการตรวจผลงานทางวิชาการ

1.2 ในระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานในระดับการปฏิบัติงานของครู ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ควรจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา รวบรวมข้อมูล เอกสารความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตัวอย่างผลงานทางวิชาการ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญประจำโรงเรียน เพื่อให้คำแนะนำ หรือเป็นที่ปรึกษาและดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

1.3 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูที่ดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษควรพัฒนาตนเอง ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม ประยุกต์ ปรับปรุงและพัฒนาด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นำผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติจริง มาเขียนเป็นผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะบ่งบอกถึงความชำนาญการในสาขาวิชานั้น รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ ศึกษาเอกสารหรือตัวอย่างผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ และพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำในการจัดทำผลงานทางวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยขยายขอบเขตของกลุ่มประชากรให้ครอบคลุมไปถึงครูทุกตำแหน่งที่ยังไม่ดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.3 ควรศึกษาปัญหาด้านจริยธรรมการทำผลงานและการตรวจผลงานทางวิชาการในการดำเนินการขอเลื่อนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ทั่วประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา วัฒายุ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนพรการพิมพ์.

คำพันธ์ ป็องปานและนิตติ สันธิไพโร. (2548). พระราชบัญญัติ(ฉบับรวมพิเศษ). กรุงเทพฯ:

โปร พิมพ์ซึ่ง.

ธวัชชัย อรรถวิบูลย์กุล. (2543). การศึกษาสภาพปัญหาในการทำผลงานทางวิชาการเพื่อข้อกำหนด

ตำแหน่งอาจารย์ 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอน ประเภทวิชา

ช่างอุตสาหกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปรินญาณีพนธ์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ไพฑูริย์ คงเทียน. (2544). ปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).

ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

วรรณิ จักษุติ. (2540). ศึกษาปัญหาการทำผลงานทางวิชาการของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสถียร เดิมศรีภูมิ. (2550). เส้นทางครูสู่การเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.

กำหนด (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครราชสีมา: ศิริอักษรการพิมพ์.

เสรี โดหนึ่ง. (2547). ปัญหาการทำผลงานทางวิชาการเพื่อข้อกำหนดตำแหน่งและแต่งตั้ง

ข้าราชการครูให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 ของครูโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.